

II. SIMPOZIJ »KORACI ZA BUDUĆNOST BEZ NASILJA« – NASILJE I MLADI

Opatija, 20.11.2014.

U organizaciji Nastavnog zavoda za javno zdravstvo Primorsko-goranske županije u Opatiji 20. studenog 2014. održan je drugi međunarodni simpozij na temu nasilja mlađih. Cilj simpozija je kritičkim osvrtom kroz multisektorski i multidisciplinarni pristup doprinijeti aktualnoj raspravi o prevenciji nasilja među mladima. Nadalje, cilj je osnažiti međusektorsknu povezanost kako bi bili kvalificirani identificirati probleme te kroz primjere dobre prakse definirati nova rješenja koja će biti platforma za buduće aktivnosti.

Simpozij je pozdravnim govorom otvorio prof. dr. sc. Vladimir Mićović, dr. med., ravnatelj Nastavnog zavoda za javno zdravstvo Primorsko-goranske županije prilikom čega je naglasio da problemu nasilja među mladima svjedoče gotovo svakodnevna medijska praćenja nekog od oblika nasilja, a »crne kronike« postale su najpropulzivniji donositelj vijesti. Nadalje, istaknuo je da se svako društvo pokušava boriti protiv nasilja uz istovremeno osuđivanje nasilja i forsiranja »nulte tolerancije« kada je u pitanju nasilje. Naglasio je izostanak sustavnog pristupa i međusektorske suradnje svih dionika društva uključenih u bilo koji od koraka u borbi protiv nasilja, od prijavljivanja sumnje na nasilje, do aktivacije mehanizama sankcije.

U uvodnom izlaganju pravobraniteljica za djecu RH doc. dr. sc. Ivana Milas Klaric, dipl. iur. istaknula je da je problem nasilja nad mladima sveprisutan problem s kojima se i mladi, ali i stručnjaci susreću na ulici, u obiteljima, na sportskim stadijima, u školi, no i među najmlađom populacijom, u vrtićima. Stručnjaci, institucije i mediji itekako su svjesni problema nasilja u društvu, no da bez obzira na stalno isticanje, ukazivanje na negativne posljedice te pozivajući na djelovanje u različitim područjima, uključujući preventivno i tretmansko djelovanje, ali i sankcioniranje počinitelja nasilja, nažalost, nitko još nije učinio dovoljno kako bi se smanjilo nasilje u društvu te da smo još daleko od »nulte tolerancije« na nasilje. Podsetila je na zakonsku regulativu te obvezu Republike Hrvatske, sukladno Konvenciji o pravima djece, da zaštiti svu djecu od svih oblika nasilja, da osigura potrebnu podršku djetetu koje je bilo žrtva nasilja ili zlostavljanja, da se nacionalnim propisima u velikoj mjeri reguliraju ova prava te da se treba raditi na primjeni propisa uz učinkovit nadzor nad njihovom primjenom. Posebno je istaknula da je reformom kaznenog zakonodavstva nestalo kazneno djelo nasilničkog ponašanja u obitelji, no da pojedina kaznena djela sadržavaju kvalificiranu formu ako je riječ o kaznenim djelima počinjenim prema djetetu. Istaknula je da je izuzetno zabrinjavajući podatak da neka od najtežih kaznenih djela nasilja prema djetetu počinjena od roditelja, kako pokazuje praksa, ne uzrokuju, obiteljskopravnu mjeru lišenja roditeljske skrbi. Kod međuvršnjačkog nasilja poseban problem predstavlja nasilje koje se događa u sustavu obrazovanja te se posebno osvrnula na dužnosti nastavnika i stručnih djelatnika u školama, ali i drugih stručnjaka koji rade s djecom, uključujući liječnike i socijalne radnike.

Drugi simpozij konceptualno se sastojao od četiri sekcije iz čega proizlazi osvarenje jednog od ciljeva simpozija – razvijanje međusektorske suradnje pri čemu su sekcije bile tematski vezane uz različita područja djelovanja od zdravstva i školstva, preko socijalne skrbi, policije i pravosuđa, medija pa sve do civilnog sektora. Posebna sekcija bila je poster-sekcija u kojoj je izlagalo ukupno 35 sudionika. Nova simpozija bila je da su u prezentiranju pojedinih tema, i u okviru poster-sekcije i u okviru izlaganja, kroz kreativni dio sudjelovali i sami učenici.

Zaključci drugog simpozija dobiveni od organizatora, Nastavnog zavoda za javno zdravstvo Primorsko-goranske županije su:

1. Učiniti dostupnima sve primjere dobre prakse, koji se onda mogu primijeniti u više sredina.
2. Razvoj programa (po uzoru na zapadne zemlje) koji kod mladih osoba jačaju kritičnost prema medijima i porukama koje oni plasiraju.
3. Kreirati kodeks ponašanja novinara u obradi različitih vrsta nasilja.

4. Jačati zaštitu i kontrolu utjecaja novih medija (digitalna pismenost). Izraditi postupnike i kreirati algoritme namijenjene roditeljima, nastavnicima i, prvenstveno, djeci.
5. Jačati vezu između resora i institucija u društvu u borbi protiv nasilja (više zajedničkih skupova na kojima se razmjenjuju iskustva, organizacija kampanji usmjerenih k iniciranju promjena u društvu i provođenju intervencija koje se mogu evaluirati).
6. Jačati intervenciju kod rješavanja slučajeva koji zahtijevaju angažiranje više institucija.
7. Jačati unutarnje snage škole, posebno uvođenjem i provedbom građanskog i zdravstvenog odgoja.
8. Organizacija i kontinuirano provođenje različitih programa i radionica sa svrhom:
 - unapređenja komunikacijskih vještina pripadnika svih dobnih skupina, kao uvjeta za prevenciju međusobnoga nerazumijevanja koje može biti povod za sve oblike nasilja
 - svladavanja tehnika kontroliranja negativnih emocija i mirnog, neagresivnog rješavanja problema
 - unapređenja roditeljske uloge – škola roditeljstva.
9. Jačanje društvene, moralne odgovornosti koja je sada »deklarativna«, a puno manje »provedbena«. Kako je puno napravljeno na edukaciji ljudi, na izgradnji njihovih stavova (svi smo protiv nasilja i svi ga osuđujemo), sada aktivnosti prvenstveno trebamo usmjeriti na promjenu ponašanja, pri čemu se ne misli samo na nasilnike, već i na cijelo društvo, sve one koji pred nasiljem zatvaraju oči.

Priredila: Katarina Radat (Društvo za socijalnu podršku, Zagreb)

